

Nordaas, Theodor

Th. Nordaas. Foto: Ukjent/DF

Theodor Nordaas (27.03.1847 – 13.03.1926) var født i Egersund av foreldre Jonas Torgersen Nordaas og Birgitte Theodora Tollefsdatter. Jonas var skreddermester og hadde flyttet fra gården Nordås i Gjesdal til byen. Theodor Nordaas giftet seg 28. november 1889 med Aagot Tronsdatter Aarstad, datter av Tron Mortensen Aarstad og Nikoline Tønnesdatter Eie. Theodor og Aagot hadde ingen barn sammen, og i 1917 opprettet de et legat for familieforsørgere i Egersund med mange barn.¹⁾

Theodor Nordaas fikk lite boklig lærdom, men gjennom hardt arbeid og med stor flid ble han Egersunds største skipsreder og en av byens rikeste menn. Han var i mange år aktiv i politikken, der han tilhørte den radikale delen av venstresiden og var bl.a. med på å trumfe gjennom bruken av det rene flagget på kommunens flaggstenger under [Flaggstriden](#).

Han startet sin karriere som handelsbetjent hos kjøpmann Wilhelm Bøe, men i 1872 etablerte han sin egen forretning med kolonial- og manufakturvarer. Forretningen gikk godt, ikke minst etter at anleggsarbeidene på [Jærbanen](#) hadde kommet i gang i 1875.

I 1880 overtok han aksjemajoriteten i Fotland Uldspinderi, tidligere Egersunds Spinderi, som hadde blitt etablert ved Fotlandsfossen i 1875 med vannet som energikilde. Spinneriet var i drift til rundt 1920.

I en alder av 30 år etablerte han sitt første partsrederi og kjøpte barken "Ungdoms Venner". Skipet ble en god forretning, og i 1880 kjøpte han to nye seilskip. Men han var bevisst på at dampmaskiner representerte framtiden, og i 1881 reiste han, sammen med 21 andre investorer, kapital nok til å starte byens første dampskipsrederi. Rederiet kjøpte et 14 år gammelt dampskip fra England som fikk navnet "Norden". Kjøpesummen var 126 000 kroner, et beløp tilsvarende rundt seks kommunebudsjetter på den tiden. Men utover i 1880-åra ble det stadig vanskeligere å drive trampfart

med dampskip, og etter fem år måtte rederiet gi opp og "Norden" ble solgt til Stavanger.

Selv om tapet på "Norden" var stort, ga han ikke opp skipsfarten. Etter næringens sammenbrudd i 1890-åra var det bare Nordaas som forsøkte å fornye skipsfartsnæringen i Egersund. I 1902 fikk han igjen med seg noen investorer og kjøpte to fullriggere av jern. Det var de eneste større skipene det ble investert i etter 1895.

Fra 1880 til 1910 hadde Nordaas disponert 15 fartøyer på til sammen mer enn 100 000 tonn. Han var den av byens redere som holdt ut lengst, og da han solgte sine to siste skip i 1910 var det slutt på skipsfartsnæringen i Egersund.

Mest kjent er han kanskje som utbygger av [Egersunds Elektrisitetsverk](#) og den som skaffet byen strøm i 1905. Han var også sentral ved utvidelsen av [Egersund vannverk](#) i slutten av 1890-åra, både som politiker og som utbygger.²⁾

1)

Legatet ble stående i [Dalane Energi](#) helt til 1992.

2)

Kilder: Kirkebok for Egersund og Eigersund, Fødte 1847-1865 avskrevet av Leif Skandsen; Kirkebøker for Eigersund Herred og Egersund by, Vigde 1827-1902 avskrevet av Leif Skandsen; Harald Hamre: Egersund byhistorie, B2, s. 35 ff, 41 f, 51, 84, 139, 183-188; Jon Stangeland: Med kraft og spenning gjennom 90 år, s. 18, 28

 Egersund byhistoriske leksikon
<https://www.dalanefolkemuseum.no/leksikon/>
PDF produsert 26.08.2019 07:45.
Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
Dalane Folkemuseum
Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>